UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

15 päivänä huhtikuuta 2010 *

Asiassa C-485/08 P,

jossa on kyse Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 11.11.2008,

**Claudia Gualtieri**, kotipaikka Bryssel (Belgia), edustajinaan avvocato P. Gualtieri ja avvocato M. Gualtieri,

valittajana,

ja jossa vastapuolena on

**Euroopan komissio**, asiamiehenään J. Currall, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit E. Levits (esittelevä tuomari), M. Ilešič, J.-J. Kasel ja M. Safjan,

julkisasiamies: Y. Bot,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Claudia Gualtieri vaatii valituksessaan, että unionin tuomioistuin kumoaa Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-284/06, Gualtieri

vastaan komissio, 10.9.2008 antaman tuomion (jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi hänen kanteensa, jossa vaadittiin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– kumoaa Euroopan yhteisöjen komission 5.9.2005 tekemän päätöksen, jolla häneltä oli evätty oikeus 107,10 euron suuruiseen päivärahaan ja 321,30 euron suuruiseen kuukausikorvaukseen

– kumoaa 30.1.2006 tehdyn päätöksen, jolla komissio oli hylännyt hänen valituksensa 5.9.2005 tehdystä päätöksestä

– kumoaa kaikki komission kultakin kuukaudelta antamat ilmoitukset hänelle maksettavien oleskelukorvausten määrän vahvistamisesta

– ensisijaisesti velvoittaa komission maksamaan hänelle korvaukset, joihin hän katsoo olevansa oikeutettu, laskettuina 1.1.2004 lähtien ja ottaen huomioon, että kyseisten korvausten määriä korotettiin komission palvelukseen tilapäisesti siirrettäviin kansallisiin asiantuntijoihin sovellettavista säännöistä 27.2.2004 tehdyn komission päätöksen K(2004) 577 ja myöhemmin kyseisen päätöksen K(2004) 577 muuttamisesta 22.3.2005 tehdyn päätöksen K(2005) 872 voimaantulon johdosta

– toissijaisesti velvoittaa komission maksamaan hänelle korvaukset, joihin hän katsoo olevansa oikeutettu 2.2.2005 lähtien tai ainakin 4.7.2005 lähtien ja 31.12.2005 asti

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

## I Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Komission palvelukseen tilapäisesti siirrettäviin kansallisiin asiantuntijoihin sovellettavista säännöistä 30.4.2002 tehdyn komission päätöksen K(2002) 1559, sellaisena kuin se oli muutettuna 31.1.2003 tehdyllä päätöksellä K(2003) 406 (jäljempänä kansallisia asiantuntijoita koskeva päätös), 1 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”1. Näitä sääntöjä sovelletaan kansallisten, alueellisten tai paikallisten hallintojen komission palvelukseen tilapäisesti siirtämiin kansallisiin asiantuntijoihin [jäljempänä kansalliset asiantuntijat] – –.

2. Henkilöt, joihin näitä sääntöjä sovelletaan, pysyvät työnantajansa palveluksessa koko tilapäisen siirron ajan, ja tämä työnantaja maksaa edelleen heidän palkkansa.”

3 Kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 17 artiklan 1 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Kansallisella asiantuntijalla on oikeus saada koko tilapäisen siirron ajan päivärahaa. Jos palvelukseenottopaikkakunnan ja asemapaikan välimatka on enintään 150 kilometriä, päivärahan määrä on 26,78 euroa. Jos välimatka on yli 150 kilometriä, päivärahan määrä on 107,10 euroa.”

4 Kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 17 artiklan 2 kohdassa säädettiin myönnettäväksi kuukausittainen korvaus, jonka suuruus määräytyi asuinpaikkakunnan ja asemapaikan välimatkan mukaan.

5 Kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artikla kuului seuraavasti:

”1. Näissä säännöissä ’asuinpaikkakunnalla’ tarkoitetaan paikkakuntaa, jolla kansallinen asiantuntija työskenteli alkuperäisen työnantajansa palveluksessa välittömästi ennen tilapäistä siirtoa. ’Asemapaikalla’ tarkoitetaan sen komission yksikön toimipaikkaa, johon kansallinen asiantuntija sijoitetaan. Sekä asuinpaikkakunta että asemapaikka on mainittava 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitetussa kirjeenvaihdossa.

– –

3. Asuinpaikkakunnaksi katsotaan asemapaikka [seuraavissa tapauksissa]:

– –

b) jos asemapaikka on kansallisen asiantuntijan puolison tai hänen huollettavanaan olevan lapsen (lasten) pääasiallinen asuinpaikkakunta, silloin kun komissio esittää tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön.

Kansallisen asiantuntijan, joka asuu enintään 150 kilometrin päässä asemapaikasta, katsotaan tällöin asuvan kyseisellä paikkakunnalla."

6 Kansallisia asiantuntijoita koskevaa päätöstä muutettiin myöhemmin 27.2.2004 tehdyllä komission päätöksellä K(2004) 577, 22.3.2005 tehdyllä komission päätöksellä K(2005) 872 ja 21.9.2005 tehdyllä komission päätöksellä K(2005) 3608. Se kumottiin komission palvelukseen tilapäisesti siirrettäviin kansallisiin asiantuntijoihin sovellettavista säännöistä 1.6.2006 tehdyllä komission päätöksellä K(2006) 2033.

## II Asian taustalla olevat tosiseikat

7 Asian taustalla olevat tosiseikat on selostettu valituksenalaisen tuomion 6–13 kohdassa seuraavasti:

"6 Kantaja Claudia Gualtieri, Italian oikeuslaitoksen tuomari, työskenteli tilapäisesti siirrettynä kansallisena asiantuntijana komission palveluksessa 1.1.2004–31.12.2005.

7 Vastaanotettuaan tilapäiseen siirtoon tarvittavat asiakirjat Italian tasavallan pysyvältä edustustolta Euroopan unionissa komissio lähetti pysyvälle edustajalle kirjeen, joka saapui vastaanottajalleen 11.11.2003 ja jossa tälle ilmoitettiin, että kantajaan sovellettaisiin [kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen] sääntöjä ja että kantaja saisi siten päivärahaa 107,10 euroa ja kyseisen päätöksen 17 artiklassa säädetyin edellytyksin lisäksi kuukausikorvausta 321,30 euroa.

8 Joitakin päiviä sen jälkeen, kun kantaja oli ryhtynyt hoitamaan tehtäviään kansallisena asiantuntijana, henkilöstön ja hallinnon pääosasto ilmoitti 9.1.2004 päivätyllä kirjeellä Italian tasavallan pysyvälle edustustolle, että kantaja saa päivärahaa aikaisemmin ilmoitetun 107,10 euron sijasta vain 26,78 euroa, koska Bryssel oli kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla hänen puolisonsa asuinpaikkakunta.

9 Kantaja on asunut aviomiehestään erillään 2.2.2005 lähtien ja siirtänyt kotipaikkansa uuteen osoitteeseen Brysselissä. – – Belgian oikeuden mukaisesti laadittu puolisoiden yhteinen avioerohakemus jätettiin Brysselin alioikeuteen 4.7.2005, ja se on ratkaistu 13.1.2006 annetulla tuomiolla.

10 Kantaja pyysi 6.7.2005 tekemässään hakemuksessa asumuseroonsa viitaten komissiota maksaamaan hänelle päivärahan 107,10 euron suuruisena ja kuukausikorvauksen, joihin molempiin hän katsoi olevansa oikeutettu ainakin 2.2.2005 lähtien.

11 Komissio hylkäsi hakemuksen 5.9.2005 sillä perusteella, että kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi kantajan kotipaikaksi oli hänen tilapäistä siirtoaan koskevan pyynnön ajankohtana vahvistettu Bryssel.

12 Kantaja teki 17.10.2005 päivätyllä kirjelmällä kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen, sellaisena kuin se oli muutettuna 22.3.2005 tehdyllä [komission] päätöksellä K(2005) 872, 27 artiklan mukaisen valituksen.

13 Komissio katsoi 30.1.2006 päivätyssä päätöksessä, että valitus oli tehty Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan

mukaisesti, mutta hylkäsi valituksen muun muassa sillä perusteella, että ’[koska] asianomaisen henkilön kotipaikka oli vahvistettu hänen tilapäistä siirtoaan komission palvelukseen koskevan pyynnön ajankohtana, päätöstä ei [ollut] syytä tarkastella uudelleen hänen henkilökohtaisten olosuhteidensa mahdollisen muuttumisen vuoksi.’ – –”

## III Asian käsittely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

8 Valittaja oli virkamiestuomioistuimen kirjaamoon 30.4.2006 jätetyllä kirjelmällä nostanut kanteen, jossa virkamiestuomioistuinta vaadittiin hyväksymään tämän tuomion 1 kohdassa mainitut vaatimukset.

9 Virkamiestuomioistuin (ensimmäinen jaosto) katsoi 9.10.2006 antamassaan määräyksessä, että valittaja ei tilapäisesti siirrettynä kansallisena asiantuntijana kuulunut EY 236 artiklassa tarkoitettuun Euroopan yhteisöjen henkilöstöön. Sen vuoksi virkamiestuomioistuin katsoi, ettei sillä ollut henkilöllistä toimivaltaa oikeusriidan ratkaisemiseen, ja siirsi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön liitteessä I olevan 8 artiklan 2 kohdan nojalla asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ensin, että komission mukaan kanne on tutkittava vain siltä osin kuin siinä vaaditaan 30.1.2006 tehdyn päätöksen kumoamista ja se koskee kieltäytymistä kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 17 artiklassa tarkoitettujen oleskelukorvausten maksamisesta täysimääräisinä 17.8.2005 ja 31.12.2005 väliseltä (tai 6.5.2005 ja 31.12.2005 väliseltä) ajanjaksolta, ja katsoi sen jälkeen prosessiekonomisista syistä tarkoituksenmukaiseksi lausua suoraan pääasiasta ja siten hylätä kanteen perusteettomana, jolloin sen ei tarvinnut käsitellä kanteen tutkittavaksi ottamiseen liittyviä kysymyksiä.

11 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi ensiksi kantajan ensimmäisen kanneperusteen, joka koski yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen soveltamisessa.

12 Vastauksenaan kantajan väitteeseen, jonka mukaan komissio oli rikkonut EY 141 artiklaa kieltäytyessään maksamasta hänen avioeronsa jälkeen hänelle kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 17 artiklassa säädettyjä korvauksia täysimääräisinä sillä perusteella, että hän oli tilapäistä siirtoa koskevan pyyntönsä ajankohtana avioliitossa Brysselissä asuvan henkilön kanssa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 29 kohdassa, ettei kansallisia asiantuntijoita koskevassa päätöksessä tehdä minkäänlaista erottelua mies- ja naispuolisten kansallisten asiantuntijoiden välillä eikä päätöksen soveltaminen voi merkitä minkäänlaista sukupuoleen perustuvaa syrjintää.

13 Valituksenalaisen tuomion 30 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lausui kaiken lisäksi, etteivät kyseiset korvaukset ole missään tapauksessa palkkaa, minkä kantaja itsekin on sitä paitsi myöntänyt istunnossa.

14 Valituksenalaisen tuomion 31 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kantajan väitteen yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamisesta siviilisäädyn perusteella katsoen, että ”kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä järjestelmää sovelletaan jokaiseen kansalliseen asiantuntijaan hänen siirtonsa koko kestoajan siitä riippumatta, onko hän naimaton vai avioliitossa” ja että ”komissio on perustellusti katsonut, ettei kantajaa ollut siirtoa koskevan pyynnön ajankohtana syrjitty naimattomaan kansalliseen asiantuntijaan verrattuna, koska kantajan siviilisääty avioliitossa olevana naisena ei ollut sama kuin naimattoman henkilön siviilisääty”. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistutti, että ”yhteisöjen tuomioistuimen ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan avioliitto ei lähtökohtaisesti ole verrattavissa yhdessä asumiseen tai muihin tosiasiallisiin tilanteisiin, sillä yksi avioliiton olennaisimmista ominaispiirteistä on se, että avioliitto perustaa erityisiä oikeudellisia velvoitteita, jotka eroavat kaikista muita tilanteita koskevista velvoitteista”, ja korosti sen jälkeen vielä sitä, että ”oikeudenkäyntiasiakirjojen mukaan kantaja on ollut avioliitossa tilapäisen siirtonsa koko kestoajan, koska avioerotuomio on annettu vasta tammikuussa 2006”.

15 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki sen jälkeen valittajan toisen kanneperusteen, joka koski EY 241 artiklan nojalla tehtyä väitettä kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan lainvastaisuudesta. Se hylkäsi tämän väitteen todeten valituksenalaisen tuomion 36 ja 37 kohdassa, että kantaja on tyytynyt mainitsemaan tämän kanneperusteen kirjelmissään erittäin abstraktilla tavalla ilmoittamatta tarkalleen, millä tavalla yhdenvertaisuusperiaatetta olisi hänen väitteidensä mukaan loukattu, ja kehittelemättä tätä kanneperustetta myöskään istunnossa, vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli kehottanut siihen.

16 Lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valittajan kolmannen kanneperusteen, jonka mukaan komissio oli loukannut luottamuksensuojan periaatetta, ja totesi valituksenalaisen tuomion 42 ja 43 kohdassa, että tiedot, jotka komissio oli antanut kantajalle Italian tasavallan pysyvän edustuston välityksellä, olivat suoraan vastoin kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen sanamuotoa eikä niissä otettu huomioon kantajan asemaa eli sitä, että kantaja oli avioliitossa henkilön kanssa, joka siirtoa koskevan pyynnön ajankohtana asui asemapaikassa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomautti, että kansallisia asiantuntijoita koskeva päätös oli ollut kantajalle lähetettyjen kirjeiden liitteenä, ja katsoi, että kantaja kykeni virassa olevana tuomarina arvioimaan tilanteeseen liittyvät oikeudelliset seikat ja tosiseikat.

## IV Asianosaisten vaatimukset unionin tuomioistuimessa

17 Valituksessaan valittaja vaatii, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen tuomion kokonaan tai osittain

– hyväksyy ensimmäisessä oikeusasteessa ja muutoksenhakuasteessa esitetyt vaatimukset kokonaan tai osittain

– toissijaisesti palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen pääasian edellyttämien ratkaisujen antamiseksi

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut molemmissa oikeusasteissa kokonaisuudessaan tai toissijaisesti määrää, että kukin asianosainen vastaa oikeudenkäyntikuluistaan ensimmäisessä oikeusasteessa.

18 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin hylkää valituksen ja velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut tässä oikeusasteessa.

## V Valituksen käsittely

### A *Valitus siltä osin kuin siinä vaaditaan valituksenalaisen tuomion kumoamista*

19 Valittaja vetoaa vaatimustensa tämän osan tueksi kahteen valitusperusteeseen; näistä ensimmäinen koskee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tekemiä oikeudellisia virheitä ja sen perustelujen virheellisyyttä, joista on aiheutunut yhdenvertaisuusperiaatteen loukkaaminen työelämässä, ja toinen valitusperuste koskee kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan lainvastaisuudesta tehdyn väitteen hylkäämisen riittämättömiä perusteluja.

20 Valittaja on yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 12.10.2009 jätetyssä kirjeessä pyytänyt saada esittää työjärjestyksen 42 artiklan 2 kohdan ja 118 artiklan mukaisesti uuden perusteen.

1. Pyyntö saada esittää uusi peruste

a) Asianosaisten lausumat

21 Valittaja vetoaa siihen, että hänen valituskirjelmänsä jättämisen jälkeen komissio teki 12.11.2008 päätöksen K(2008) 6866 lopullinen komission palvelukseen tilapäisesti siirrettyihin ja komissiossa ammatillisessa jatkokoulutuksessa oleviin kansallisiin asiantuntijoihin sovellettavista säännöistä (jäljempänä kansallisia asiantuntijoita koskeva vuoden 2008 päätös).

22 Valittajan mukaan tästä uudesta päätöksestä seuraa uusia seikkoja, jotka tukevat valituksessa esitettyä väitettä, jonka mukaan kansallisen asiantuntijan ja komission välille on syntynyt palvelussuhde, jolle on ominaista työntekijän alisteinen asema, ja että kansalliselle asiantuntijalle tässä yhteydessä maksetut korvaukset ovat luonteeltaan palkkaa. Kansallisia asiantuntijoita koskevaan vuoden 2008 päätökseen ei myöskään enää sisälly säännöstä päivärahan määrän alentamisesta siinä tapauksessa, että asemapaikka on tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön ajankohtana sama kuin kansallisen asiantuntijan puolison tai kansallisen asiantuntijan huollettavana olevien lasten pääasiallinen asuinpaikkakunta.

23 Komissio, jota on työjärjestyksen 42 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti pyydetty vastaamaan valittajan esittämään perusteeseen, katsoo, että pyyntö saada esittää uusi peruste on jätettävä tutkimatta, koska unionin tuomioistuin voi ratkaista asian ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen huomioon ottamien tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella. Jos sitä paitsi valittaja katsoisi, että kansallisia asiantuntijoita koskevan vuoden 2008 päätöksen tekeminen on ollut hänen tapauksensa arviointiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vaikuttava seikka, hänen olisi tullut hakea ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta tuomion purkamista Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 44 artiklan ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 125 ja 126 artiklan mukaisesti.

24 Toissijaisesti komissio vetoaa siihen, että työjärjestyksen 42 artiklaa on tulkittava siten, että siinä implisiittisesti edellytetään, että seikka, johon vedotaan, on asiassa merkityksellinen. Kansallisia asiantuntijoita koskevalla vuoden 2008 päätöksellä ei kuitenkaan voi olla minkäänlaista vaikutusta vuonna 2002 tehdyn kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen mukaisesti syntyneeseen tilanteeseen. Valittajan väitteet ovat lisäksi paikkansa pitämättömiä, sillä kansallisia asiantuntijoita koskevassa vuoden 2008 päätöksessä säilytetään sellaisenaan erottelu yhtäältä kansallisten asiantuntijoiden ja toisaalta komission virkamiesten ja toimihenkilöiden välillä.

b) Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

25 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 42 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa, jota saman työjärjestyksen 118 artiklan nojalla sovelletaan valituksen käsittelyyn, kielletään uusiin perusteisiin vetoaminen asian käsittelyn kuluessa, elleivät nämä perusteet perustu käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin.

26 Nyt käsiteltävässä tapauksessa valitusperuste, joka koskee sitä seikkaa, että kansallisia asiantuntijoita koskeva vuoden 2008 päätös on tehty asian ollessa vireillä yhteisöjen tuomioistuimessa, on joka tapauksessa tehoton, koska yhteisön säädöksen, päätöksen tai muun toimen lainmukaisuutta on arvioitava toimen toteuttamisen ajankohtana olemassa olleiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella (ks. yhdistetyt asiat 15/76 ja 16/76, Ranska v. komissio, tuomio 7.2.1979, Kok., s. 321, Kok. Ep. IV, s. 311, 7 kohta; asia C-449/98 P, IECC v. komissio, tuomio 17.5.2001, Kok., s. I-3875, 87 kohta sekä asia C-443/07 P, Centeno Mediavilla ym. v. komissio, tuomio 22.12.2008, Kok., s. I-10945, 110 ja 111 kohta).

27 Kansallisia asiantuntijoita koskeva vuoden 2008 päätös, joka on tullut voimaan vasta 1.1.2009, ei nimittäin ole toimi, jota sovellettaisiin valittajan tilapäisen siirron ajanjaksoon. Kyseinen päätös ei siten ole sellainen seikka, jolla olisi merkitystä tutkittaessa valitusta, joka on tehty tuomiosta, jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut tätä siirtoa koskevien komission päätösten laillisuutta.

2. Ensimmäinen valitusperuste, joka koskee yhdenvertaisuusperiaatteen noudattamatta jättämistä

28 Valittajan ensimmäinen valitusperuste jakautuu neljään osaan.

a) Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa

i) Asianosaisten lausumat

29 Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisessä osassa valittaja arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on laiminlyönyt perusteluvelvollisuuden jättäessään lausumatta tilapäisesti siirrettyjen kansallisten asiantuntijoiden oikeudellisesta asemasta, johon siellä oli kuitenkin vedottu.

30 Valittaja väittää lisäksi, ettei komission ja kansallisen asiantuntijan väliseen palvelussuhteeseen kuuluvaa työntekijän alisteista asemaa voida kyseenalaistaa, koska kansallisen asiantuntijan ja hänet lähettäneen hallintoelimen välisen suhteen on katsottava tilapäisesti keskeytyneen siirron ajaksi. Kansallinen asiantuntija on täysin liitetty komission organisaatioon, ja hän hoitaa tehtäviään pelkästään komission edun mukaisesti.

31 Komission mukaan ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa on jätettävä tutkimatta. Ensinnäkin valittajan väite, jonka mukaan hänet olisi ollut katsottava komission toimihenkilöksi, merkitsee väistämättömästi kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen laillisuuden riitauttamista kokonaisuudessaan ja erityisesti niiden säännösten riitauttamista, joiden mukaan kansallinen asiantuntija pysyy alkuperäisen työnantajansa palveluksessa. Kyseisiä säännöksiä ei kuitenkaan riitautettu oikeudenkäynnissä ensimmäisessä oikeusasteessa. Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta ei pyydetty lausumaan siitä, kuinka kansallisen asiantuntijan ammatillista asemaa suhteessa komissioon on oikeudellisesti luonnehdittava.

32 Toissijaisesti komissio katsoo, että ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa on tehoton, koska sen selvittäminen, onko kansallinen asiantuntija komission toimihenkilö, ei ole tarpeen sen kysymyksen ratkaisemiseksi, merkitseekö kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohta tai tapa, jolla tätä artiklaa on sovellettu, EY 141 artiklan rikkomista tai syrjintäkieltoa koskevan yleisen periaatteen loukkaamista.

ii) Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

33 Komission ensimmäisestä oikeudenkäyntiväitteestä on todettava, että valittajan ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa kohdistuu siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustelut ovat virheellisiä siltä osin kuin kyseinen tuomioistuin ei ole vastannut hänen esittämiinsä väitteisiin kansallisen asiantuntijan oikeudellisesta asemasta, mutta ei kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen laillisuuteen. Tämä oikeudenkäyntiväite on sen vuoksi hylättävä.

34 Siltä osin kuin komissio on toissijaisesti vaatinut ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisen osan jättämistä tutkimatta sen vuoksi, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta ollut pyydetty lausumaan kansallisen asiantuntijan oikeudellisesta asemasta, on todettava, että valittajan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen jättämästä vastauskirjelmästä ilmenee, että kansallisen asiantuntijan oikeudellista asemaa koskeviin perusteluihin on siellä vedottu.

35 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukaan asian käsittelyn kuluessa ei tosin saa vedota uusiin perusteisiin, elleivät nämä perusteet perustu käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin.

36 On kuitenkin todettava, että vaikka valittaja onkin vedonnut kansallisen asiantuntijan oikeudellista asemaa koskeviin perusteluihin vasta vastauskirjelmässään, hän

on tällöin vastannut komission vastineeseen sisältyneeseen komission väitteeseen, jonka mukaan korvauksia ei voida pitää palkkana, koska komissio ei ole kansallisen asiantuntijan työnantaja. Kantajan tarkoituksena oli toisin sanoen osoittaa, että asianosaisten väliselle palvelussuhteelle oli ominaista työntekijän alisteinen asema ja että kansalliselle asiantuntijalle maksettavia korvauksia oli näin ollen pidettävä EY 141 artiklassa tarkoitettuna palkkana.

37 Kansallisen asiantuntijan oikeudellista asemaa koskevilla perusteluilla voidaan siten katsoa laajennettavan valittajan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämää kanneperustetta, joka koskee yhdenvertaisuusperiaatteen loukkaamista kansallisia asiantuntijoita koskevaa päätöstä sovellettaessa. Oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että kanneperuste, jolla laajennetaan kannekirjelmässä aikaisemmin nimenomaisesti tai implisiittisesti esitettyä kanneperustetta, on otettava tutkittavaksi (ks. mm. asia 306/81, Verros v. parlamentti, tuomio 19.5.1983, Kok., s. 1755, 9 kohta; asia C-412/05 P, Alcon v. SMHV, tuomio 26.4.2007, Kok., s. I-3569, 38–40 kohta ja asia C-71/07 P, Campoli v. komissio, Kok., s. I-5887, 63 kohta).

38 Komissio ei siten voi väittää, ettei kysymystä siitä, kuinka kansallisen asiantuntijan ammatillista asemaa suhteessa komissioon on oikeudellisesti luonnehdittava, olisi saatettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Myös komission toinen oikeudenkäyntiväite on siten hylättävä.

39 Pääasian osalta on syytä muistuttaa, että kysymys ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion perustelujen ristiriitaisuudesta tai puutteellisuudesta on oikeuskysymys, minkä vuoksi se voi sellaisenaan olla muutoksenhaun kohteena (ks. mm. asia C-404/04 P, Technische Glaswerke Ilmenau v. komissio, tuomio 11.1.2007, 90 kohta sekä yhdistetyt asiat C-120/06 P ja C-121/06 P, FIAMM ja FIAMM Technologies v. neuvosto ja komissio, tuomio 9.9.2008, Kok., s. I-6513, 90 kohta).

40 Muutoksenhaun yhteydessä unionin tuomioistuin valvoo muun muassa sitä, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin käsitellyt oikeudellisesti riittävällä tavalla kaikkia kantajan esittämiä väitteitä (ks. vastaavasti asia C-185/95 P, Baustahlgewebe v. komissio, tuomio 17.12.1998, Kok., s. I-8417, 128 kohta; asia C-359/01, British Sugar v. komissio, tuomio 29.4.2004, Kok., s. I-4933, 47 kohta sekä yhdistetyt asiat C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, Dansk Rørindustri ym. v. komissio, tuomio 28.6.2005, Kok., s. I-5425, 244 kohta).

41 Kuten oikeuskäytännössä kuitenkin on toistuvasti katsottu, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle asetetun velvollisuuden, jonka mukaan sen on perusteltava päätöksensä, ei voida katsoa edellyttävän sitä, että sen on käsiteltävä yksityiskohtaisesti kaikkia kantajan esittämiä väitteitä varsinkaan silloin, kun nämä väitteet eivät ole riittävän selviä ja täsmällisiä (ks. mm. asia C-274/99 P, Connolly v. komissio, tuomio 6.3.2001, Kok., s. I-1611, 121 kohta; asia C-197/99 P, Belgia v. komissio, tuomio 11.9.2003, Kok., s. I-8461, 81 kohta; em. asia Technische Glaswerke Ilmenau v. komissio, tuomion 90 kohta sekä em. yhdistetyt asiat FIAMM ja FIAMM Technologies v. neuvosto ja komissio, tuomion 91 kohta).

42 Kuten tämän tuomion 37 kohdassa on todettu, nyt käsiteltävässä tapauksessa kansallisen asiantuntijan oikeudellista asemaa koskeviin perusteluihin on vedottu sen kanneperusteen yhteydessä, joka koskee yhdenvertaisuusperiaatteen loukkaamista sellaisena kuin periaate sisältyy EY 141 artiklaan.

43 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siten selvästi vastannut EY 141 artiklan rikkomista koskevaan väitteeseen valituksenalaisen tuomion 29 kohdassa, jossa se katsoi, ettei kansallisia asiantuntijoita koskevassa päätöksessä tehdä minkäänlaista erottelua mies- ja naispuolisten kansallisten asiantuntijoiden välillä eikä päätöksen soveltaminen siten voi merkitä minkäänlaista sukupuoleen perustuvaa syrjintää.

44 Kysymyksellä kansallisen asiantuntijan asemasta ja siitä, voitiinko hänelle maksettavaa korvausta siten pitää palkkana, ei enää tämän jälkeen ollut ratkaisevaa merkitystä.

45 Valituksenalaisen tuomion 30 kohtaan sisältyvä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kannanotto siitä, että kyseiset korvaukset eivät myöskään missään tapauksessa ole palkkaa, oli sitä paitsi esitetty ainoastaan ylimääräisenä perusteluna.

46 Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa on siten hylättävä perusteettomana.

b) Ensimmäisen valitusperusteen toinen osa

i) Asianosaisten lausumat

47 Ensimmäisen valitusperusteen toisessa osassa valittaja arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on laiminlyönyt perusteluvelvollisuuden ja tehnyt oikeudellisen virheen lausuessaan valituksenalaisen tuomion 30 kohdassa, ”etteivät kyseiset korvaukset ole missään tapauksessa palkkaa, minkä kantaja itsekin on sitä paitsi myöntänyt istunnossa”.

48 Valittaja väittää ensinnäkin, ettei hänen kantansa ollut niin jyrkkä, kun hän totesi, että vaikka päätöksen K(2006) 2033 17 artiklan 9 kohdassa säädetään, ettei korvauksia ole katsottava palkaksi, ei kuitenkaan voida sulkea pois sitä, että ne olisivat ainakin osaksi palkkaa.

49 Toiseksi valittaja väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen todenneen, ettei korvauksilla ole samaa luonnetta kuin palkalla, vaikkei se käsitellyt kysymystä riittävän perusteellisesti eikä ottanut huomioon muita oikeussääntöjä, erityisesti EY

141 artiklan 2 kohtaa, Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 63 artiklan 3 kohtaa eikä myöskään Euroopan yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen 19 artiklaa.

50 Komissio vetoaa ensinnäkin siihen, että kysymys valittajan istunnossa esittämien lausumien sisällöstä on tosiseikkoja koskeva kysymys, jota ei voida riitauttaa muutoksenhaussa muuten kuin väittämällä, että tosiseikkoja on vääristetty. Tällaiseen vääristämiseen ei kuitenkaan ole vedottu eikä sitä ole todistettu, sillä valituksenalaiseen tuomioon kirjattujen lausumien epätäydellisyyttä koskevalla väitteellä ei ole sellaista merkitystä.

51 Toiseksi komissio katsoo, että valittaja on nimenomaisesti myöntänyt valituskirjelmänsä 77 kohdassa, että hän on esittänyt valituksenalaisen tuomion 30 kohdassa tarkoitetun lausuman, jonka mukaan hän on itse myöntänyt istunnossa, etteivät kyseiset korvaukset ole palkkaa. Valittajan tähän liittyvät väitteet osoittavat, ettei hän ole antanut olennaista merkitystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa myöntämilleen seikoille ja että hän on esittänyt muut kommenttinsa pelkkinä olettamuksina.

ii) Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

52 On syytä muistuttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan valituksenalaisen tuomion ylimääräistä perustelua vastaan esitetyt väitteet eivät voi aiheuttaa tuomion kumoamista ja ne ovat näin ollen tehottomia (em. yhdistetyt asiat Dansk Rørindustri ym. v. komissio, tuomion 148 kohta; asia C-171/05 P, Piau v. komissio, määräys 23.2.2006, 86 kohta ja asia C-188/06 P, Schneider Electric v. komissio, määräys 9.3.2007, 64 kohta).

53 Kuten tämän tuomion 45 kohdassa on todettukin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esittänyt valituksenalaisen tuomion 30 kohdassa valittajan riitauttaman toteamuksen ainoastaan ylimääräisenä perusteluna saman tuomion 29 kohdassa tekemälleen ratkaisulle. Tämä ilmenee myös kyseisen 30 kohdan alussa käytetystä sanasta ”lisäksi”.

54 Ensimmäisen valitusperusteen toinen osa on siten nähtävästi kohdistettu valituksenalaisen tuomion ylimääräiseen perusteluun, minkä vuoksi se ei voi johtaa kyseisen tuomion kumoamiseen siinäkään tapauksessa, että se pitäisi paikkansa.

55 Ensimmäisen valitusperusteen toinen osa on siten hylättävä tehottomana.

c) Ensimmäisen valitusperusteen kolmas osa

i) Asianosaisten lausumat

56 Ensimmäisen valitusperusteen kolmannessa osassa valittaja arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta yhtäältä siitä, että se on tarkastellut kysymystä sukupuoleen perustuvan syrjinnän tapahtumisesta, vaikkei hän ollut vedonnut tällaiseen syrjintään vaan pyrkinyt kaikkiin voimassa oleviin säännöksiin viittaamalla osoittamaan, että yhteisön oikeudessa on voimassa yleinen periaate, jonka mukaan samasta työstä on maksettava sama palkka.

57 Toisaalta valittaja katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen omaksuma tulkinta johtaisi laissa tarkoitetun perheen syrjimiseen, koska sen piiriin kuuluu ainoastaan avioliitto muttei avoliitto sen ajallisesta pysyvyydestä riippumatta.

58 Valittajan mukaan siviilisääty ei ensinnäkään riitä asiassa tapahtuneen erilaisen kohtelun perusteeksi. Olisi päinvastoin otettava huomioon jokaisen parin tosiasiallinen tilanne siten, että avioliitossa elävien parien tilanne on samanlainen kuin avoliitossa elävien parien, sillä kumpaankin tilanteeseen liittyy vastavuoroinen ja yhteisvastuullinen taloudellinen tuki ja tasapuolinen osallistuminen yhteiselämään liittyvien kulujen maksamiseen.

59 Toiseksi eri jäsenvaltioiden lainsäädännössä ilmenee voimakas suuntaus kohti avoliiton rinnastamista avioliittoon. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, jossa ei tunnusteta avioliiton ja avoliiton samanarvoisuutta, olisi sen vuoksi ainakin työoikeuden alalla tarkistettava yhteisön oikeussääntöjen, erityisesti Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 1 d artiklan 1 kohdan toisen alakohdan, valossa ja ottamalla huomioon Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntö, jossa tunnustetaan, että Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 8 artiklassa tarkoitettu perhe-elämän suoja koskee myös virallistamattomia perhesuhteita.

60 Kolmanneksi palkkauksen eriyttäminen siviilisäädyn mukaan on syrjivää, koska komissio ei alenna korvauksia silloin, kun kansallinen asiantuntija menee palvelukseen tulonsa jälkeen avioliittoon Brysselissä asuvan henkilön kanssa tai kun kansallisen asiantuntijan puoliso hänen tilapäisen siirtonsa alkamisen jälkeen siirtää asuinpaikkakuntansa Brysseliin.

61 Neljänneksi valittaja pyrkii osoittamaan komission ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa edustaman kannan epäjohdonmukaisuuden, koska komissio oli valittajan mukaan ilmoittanut, että kansallisen asiantuntijan siviilisääty oli ainoa todellinen ja täsmällisesti määritelty peruste, joka voitiin ottaa huomioon maksettavien päivärahojen suuruuden määrittämisessä, koska konkreettisten tilanteiden – kuten avoliittojen – tutkiminen olisi yksinkertaistamisperiaatteen vastaista, mutta komissio oli valittajan mukaan samanaikaisesti väittänyt tämän yksinkertaistamisperiaatteen vastaisella tavalla, että valittajan olisi tullut riitauttaa jokaisen kuukauden maksusuoritus erikseen.

62 Komission mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on menetellyt oikein, kun se on kantajan viitattua EY 141 artiklaan todennut, ettei kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen tarkastelu osoittanut minkäänlaista sukupuoleen perustuvaa syrjintää.

63 Komissio lausuu, että avioliiton ja avoliittojen väitettyä rinnastettavuutta koskeva perustelu on esitetty ensimmäisen kerran vasta muutoksenhakumenettelyssä ja että se on siksi jätettävä tutkimatta.

64 Vaikka saman palkan maksamista samasta työstä koskevan periaatteen tärkeys on tietysti tunnustettava, tällä periaatteella ei kuitenkaan ole vaikutusta nyt käsiteltävässä asiassa, eikä valituksenalaisessa tuomiossa myöskään ole loukattu sitä. Joka tapauksessa avioliiton ja avoliittojen rinnastamisesta kansallisille asiantuntijoille myönnettävien korvausten järjestelmässä olisi ainoana seurauksena se, että myös virallistamattomassa parisuhteessa eläviin kansallisiin asiantuntijoihin sovellettaisiin kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan perustana olevaa olettamaa, jonka mukaan kansalliselle asiantuntijalle siirrosta aiheutuva haitta on vähäisempi, jos hän on avioliitossa asemapaikassa asuvan henkilön kanssa, ja että heille myös myönnettäisiin pienempiä korvauksia tästä syystä.

65 Se seikka, että viralliset parisuhteet on yhteisön oikeusjärjestyksen joissakin säännöksissä nimenomaisesti rinnastettu avoliittoihin, ei myöskään perusta yleisesti pätevää velvollisuutta tällaiseen rinnastukseen varsinkaan silloin, kun kyseisissä säännöksissä tehdyn rinnastuksen perusteet eli erityisesti perhe-elämän suojelu eivät mitenkään liity kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 17 artiklassa säädettyjen korvausten perusteeseen.

66 Komissio toteaa, että kun jokin säännöstö perustuu konkreettisiin ja täsmällisiin kriteereihin, joita sovelletaan objektiivisesti, epätavallisten erityistilanteiden olemassaolo voidaan hyväksyä, jos sen tueksi voidaan esittää painavampia perusteita, kuten komission resurssien järkevä käyttö ja nyt käsiteltävässä tapauksessa kansallisten hallintojen tilapäisesti komission palvelukseen siirtämistä henkilöistä komissiolle aiheutuvan hallinnollisen työn keventäminen.

ii) Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

67 Perustelusta, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen tarkastellessaan kysymystä sukupuoleen perustuvan syrjinnän tapahtumisesta, on riittävää todeta, että kuten myös valituskirjelmän 22 kohdasta ilmenee, valittaja on vedonnut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nimenomaisesti EY 141 artiklan rikkomiseen. Kyseinen artikla on kuitenkin sukupuolten välisen tasaarvon yleisen periaatteen erityinen ilmaus (ks. asia C-227/04 P, Lindorfer v. neuvosto, tuomio 11.9.2007, Kok., s. I-6767, 50 kohta).

68 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siten menetellyt oikein tutkiessaan, voiko kansallisia asiantuntijoita koskeva päätös johtaa syrjintään sukupuolen perusteella.

69 Seuraavaksi on katsottava, että valittajan esittämä perustelu, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tekemä tulkinta aikaansaa laissa tarkoitetun perheen syrjimisen virallistamattomiin parisuhteisiin verrattuna, on otettava tutkittavaksi. Kuten nimittäin ensimmäiseen oikeusasteeseen jätetystä kannekirjelmästä ja erityisesti sen 33 kohdasta yhtäältä ilmenee, kantaja on siellä todellakin vedonnut virallisten parisuhteiden – kuten avioliiton – rinnastettavuuteen virallistamattomien parisuhteiden kanssa, ja toisaalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ottanut tähän nimenomaisesti kantaa valituksenalaisen tuomion 31 kohdassa.

70 Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa, että yhdenvertaisen kohtelun tai syrjintäkiellon periaate edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavoin eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavoin, ellei tällainen kohtelu ole objektiivisesti perusteltua (asia C-344/04, IATA ja ELFAA, tuomio 10.1.2006, Kok., s. I-403, 95 kohta; asia C-300/04, Eman ja Sevinger, tuomio 12.9.2006, Kok., s. I-8055, 57 kohta sekä em. asia Lindorfer v. neuvosto, tuomion 63 kohta).

71 Todettuaan valituksenalaisen tuomion 31 kohdassa, ettei valittajaa, joka oli tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön ajankohtana avioliitossa, ollut syrjitty naimattomaan kansalliseen asiantuntijaan verrattuna, koska heidän siviilisäätynsä olivat erilaiset, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on välillisesti hyväksynyt siviilisäädyn käyttämisen yhtenä niistä hyväksyttävistä ja asianmukaisista perusteista, joilla maksettavan päivärahan suuruus määritetään.

72 On kuitenkin todettava, että kansallisille asiantuntijoille myönnettävien korvausten edellytysten vahvistamisessa on kyse komission harkintavallan käytöstä. Myöskään syrjintäkiellon tai yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ei voitaisi todeta rikotun muutoin kuin siinä tapauksessa, että kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tehtäisiin erottelu, joka olisi mielivaltainen tai ilmeisen soveltumaton tämän säännöksen tarkoituksen kannalta.

73 Tästä on syytä mainita, että komissio maksaa, kuten se on selittänyt, korvausta hyvitykseksi haitasta ja kustannuksista, joita kansalliselle asiantuntijalle aiheutuu oleskelusta asuinpaikkakuntansa ulkopuolella. Kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohta perustuu olettamukseen, jonka mukaan kansalliselle asiantuntijalle aiheutuva haitta on vähäisempi, jos hänen puolisonsa asuu asemapaikassa tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön ajankohtana.

74 Valittaja ei kyseenalaista tätä olettamusta sinänsä, vaan katsoo, ettei siviilisääty ole ainoa asiaan vaikuttava ja asianmukainen seikka, joka voidaan ottaa tässä yhteydessä huomioon, ja että yhdessä asuminen voi asettaa avoliiton osapuolet samaan asemaan kuin avioparit.

75 On kuitenkin syytä todeta, että vaikka avoliittojen ja virallisten parisuhteiden – kuten avioliiton – välillä voi joiltakin osin olla samankaltaisuuksia, niistä ei välttämättä seuraa, että nämä kaksi parisuhteen muotoa olisi rinnastettava toisiinsa.

76 Siviilisäädyn valitseminen asiassa käytettäväksi kriteeriksi ei näissä olosuhteissa ole mielivaltainen eikä ilmeisen soveltumaton kansallisille asiantuntijoille maksettavien korvausten määrän vähentämisen tarkoituksen kannalta silloin, kun kansallisten asiantuntijoiden elämäntilanteen perusteella on oletettavissa, että avioliiton ansiosta heille aiheutuu siirrosta vähemmän kuluja ja vähemmän haittaa.

77 Lisäksi on huomautettava, ettei valittaja ole ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa eikä unionin tuomioistuimessa erityisesti väittänyt, että avioliitossa olevia henkilöitä kohdeltaisiin eri tavalla kuin rekisteröidyssä parisuhteessa yhdessä asuvia henkilöitä, eikä myöskään selostanut komission käytäntöä tässä kysymyksessä.

78 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole kohdellut avioliitossa eläviä henkilöitä syrjivästi verrattuna avoliitossa eläviin naimattomiin henkilöihin hyväksyessään siviilisäädyn käyttämisen soveltamiskriteerinä ja katsoessaan valituksenalaisen tuomion 31 kohdassa, ettei valittajaa ollut tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön ajankohtana syrjitty naimattomaan kansalliseen asiantuntijaan verrattuna, koska hänen siviilisäätynsä avioliitossa olevana naisena ei ollut sama kuin naimattoman henkilön siviilisääty.

79 Näin ollen tämä valittajan esittämä väite on hylättävä perusteettomana.

80 Tätä arviointia ei muuta se, että valittaja on vedonnut erilaisiin tilanteisiin, joissa korvauksen määrää ei alenneta, vaikka kansallisen asiantuntijan elämäntilanne myöhemmin muuttuu.

81 Oikeuskäytännössä on jo katsottu, että vaikka yleisesti sovellettavien abstraktien oikeussääntöjen käyttöön ottamisesta aiheutuisi erityistapauksissa satunnaista haittaa, lainsäätäjää ei voida moittia kaavamaiseen ryhmittelyyn turvautumisesta, kunhan ryhmittely ei ole itsessään syrjivä sen tavoitteen kannalta (asia 147/79, Hochstrass v. tuomioistuin, tuomio 16.10.1980, Kok., s. 3005, 14 kohta). Samaan lopputulokseen on sitä suuremmalla syyllä päädyttävä niissä tapauksissa, joissa näistä erityistilanteista aiheutuu satunnaista etua.

82 Valittajan viittauksilla Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettaviin henkilöstösääntöihin ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöön ei ole tältä kannalta vaikutusta.

83 Yhtäältä oikeuskäytännössä on jo huomautettu, etteivät komission palvelukseen tilapäisesti siirretyt kansalliset asiantuntijat kuulu Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen piiriin (ks. myös asia C-211/06 P, Adam v. komissio, tuomio 24.1.2008, 52 kohta).

84 Toisaalta valittaja ei ole osoittanut, millä tavoin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen omaksuma tulkinta loukkaisi perhe-elämän suojelun periaatetta sellaisena kuin se taataan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä yleissopimuksessa.

85 Lopuksi on jätettävä tutkimatta perustelut, joilla valittaja arvostelee komission oikeudenkäynnissä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa omaksumaa kantaa. EY 225 artiklan ja unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioon voidaan hakea muutosta vain oikeuskysymyksiä koskevilta osin ja muutoksenhaun perusteena voi olla vain ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta puuttuva toimivalta, asian käsittelyssä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunut oikeudenkäyntivirhe, joka on muutoksenhakijan edun vastainen, tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunut yhteisön oikeuden rikkominen (ks. mm. asia C-345/00 P, FNAB ym. v. neuvosto, määräys 10.5.2001, Kok., s. I-3811, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

86 Komission ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa omaksuman kannan riitauttamisella valittaja kuitenkin pyrkii ainoastaan siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetty kanne tutkitaan uudelleen, mikä ei kuulu unionin tuomioistuimen toimivaltaan (ks. mm. asia C-352/98 P, Bergaderm ja Goupil v. komissio, tuomio 4.7.2000, Kok., s. I-5291, 35 kohta).

87 Ensimmäisen valitusperusteen kolmas osa on näin ollen osittain hylättävä perusteettomana ja osittain jätettävä tutkimatta.

d) Ensimmäisen valitusperusteen neljäs osa

i) Asianosaisten lausumat

88 Ensimmäisen valitusperusteen neljännessä osassa, joka on esitetty toissijaisesti, valittaja arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on valituksenalaisen tuomion 31 kohdassa ainoastaan korostanut sitä, että oikeudenkäyntiasiakirjojen mukaan valittaja on ollut avioliitossa tilapäisen siirtonsa koko kestoajan, vaikka hän oli vaatinut, että korvaukset maksettaisiin hänelle täysimääräisinä tosiasiallisen erilleenmuuton päivästä 2.2.2005 lähtien tai ainakin avioerohakemuksen jättämispäivästä 4.7.2005 lähtien. Valituksenalaisen tuomion perustelut ovat siten puutteelliset, koska niistä ei selvästi käy ilmi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen loogisen ja oikeudellisen päättelyn kulku.

89 Asiassa sovellettavissa säännöksissä ei myöskään vahvisteta sitä, että maksettavien korvausten suuruuden määrittämisen perusteena olisi käytettävä kansallisen asiantuntijan elämäntilannetta sellaisena kuin se oli tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön ajankohtana ja ottamatta huomioon mahdollisia myöhempiä muutoksia.

90 Valittaja väittää, että komission kantaan sisältyy ristiriitaisuuksia, koska komission valittajalle tekemä ehdotus siitä, että hän nostaisi kanteen jokaisen kuukauden maksusuorituksesta erikseen, on yksinkertaistamisperiaatteen vastaisena täysin epäjohdonmukainen. Lisäksi komission kannan, jonka mukaan se kieltäytyy kansallisten asiantuntijoiden aseman jatkuvasta tarkkailemisesta, uskottavuutta heikentää se komission myöntämä seikka, että tapaukset, joissa uudelleentarkastelu olisi mahdollista, ovat harvinaisia.

91 Komissio katsoo vastineessaan, että ensimmäisen valitusperusteen neljäs osa on osaksi jätettävä tutkimatta ja että se on joka tapauksessa perusteeton.

92 Ensinnäkään ei ole tarpeen esittää minkäänlaisia lisäperusteluja sille täysin kiistämättömälle tosiseikalle, että valittajan oikeudellisessa asemassa ei tapahtunut minkäänlaista muutosta hänen tilapäisen siirtonsa kestoaikana, mikä tosiseikka joka tapauksessa vain tukee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätelmää, jonka mukaan valittajaa ei ole voitu syrjiä naimattomaan kansalliseen asiantuntijaan verrattuna, koska hän oli avioliitossa eikä avioliitossa elävän naisen oikeudellinen asema ole sama kuin naimattoman henkilön.

93 Toiseksi komission mukaan valittaja pyrkii vetoamalla perustelujen puutteellisuuteen, jota nyt käsiteltävässä asiassa ei ole tapahtunut, tosiasiassa pelkästään siihen, että unionin tuomioistuin tutkisi uudelleen ensimmäisessä oikeusasteessa jo esitetyt ja hylätyt väitteet siitä, että kansallisen asiantuntijan elämäntilanteessa hänen tilapäisen siirtonsa aikana tapahtuneet muutokset olisi otettava huomioon.

94 Kolmanneksi kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohta edellyttää joka tapauksessa sen tutkimista, onko tilapäistä siirtoa komission palvelukseen koskevan pyynnön ajankohtana olemassa peruste korvausten alentamiseen.

ii) Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

95 Ensimmäiseksi on syytä muistuttaa, että kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaan kansallisen asiantuntijan asuinpaikkakunnan määrittämisen perusteeksi on otettava hänen asuinpaikkakuntansa siirtoa koskevan pyynnön ajankohtana.

96 Niinpä jo kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan sanamuoto osoittaa virheelliseksi valittajan esittämän perustelun, jossa väitetään, ettei kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen tekstistä ole saatavissa

mitään perustetta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kannalle, jonka mukaan kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaista järjestelmää sovelletaan jokaiseen kansalliseen asiantuntijaan yhden ainoan kerran ja että asuinpaikkakunnan määrittämiseen liittyvien seikkojen arvioinnin kannalta ratkaiseva ajankohta on siirtoa koskevan pyynnön ajankohta.

97 Toiseksi myös väitteet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perusteluvelvollisuuden laiminlyömisestä on hylättävä. Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on nimittäin asianmukaisesti todennut, että kansallisen asiantuntijan elämäntilanne arvioidaan yhden ainoan kerran siirtoa koskevan pyynnön ajankohtana, tämä toteamus on ollut oikeudellisesti riittävä vastaus valittajan väitteeseen, jonka mukaan korvaus olisi maksettava hänelle täysimääräisenä tosiasiallisen erilleen muuton tai avioerohakemuksen jättämisen ajankohdasta lähtien. Näillä kantajan oikeudellisen aseman muutoksilla ei siten voi olla merkitystä asiassa.

98 Sitä paitsi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut ainoastaan ylimääräisenä perusteluna, että valittaja on ollut avioliitossa tilapäisen siirtonsa koko kestoajan. Kuten tämän tuomion 52 kohdassa on kuitenkin muistutettu, valituksenalaisen tuomion ylimääräisiä perusteluja vastaan esitetyt väitteet eivät voi aiheuttaa tuomion kumoamista ja ne ovat näin ollen tehottomia.

99 Kolmanneksi on riittävää todeta siltä osin kuin valittajan perusteluissa pyritään osoittamaan komission kannan epäjohdonmukaisuus, että valittaja pyrkii ainoastaan siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetty kanne tutkittaisiin uudelleen, mikä ei tämän tuomion 85 ja 86 kohdassa todetun oikeuskäytännön mukaan kuulu unionin tuomioistuimen toimivaltaan valituksen käsittelyn yhteydessä.

100 Tästä seuraa, että ensimmäisen valitusperusteen neljäs osa on osittain hylättävä perusteettomana ja osittain jätettävä tutkimatta.

3. Toinen valitusperuste, joka koskee oikeudellista virhettä, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen väitetään tehneen hylätessään väitteen kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan lainvastaisuudesta

a) Asianosaisten lausumat

101 Valittaja katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt perusteluvirheen jättäessään tutkimatta kansallisia asiantuntijoita koskevan päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan lainvastaisuudesta EY 241 artiklan mukaisesti tehdyn väitteen, vaikka valittaja oli esittänyt yksityiskohtaisesti ja suoraan ymmärrettävällä tavalla ne tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevat perustelut, joihin hän vetosi vaatimuksensa tueksi. Valittaja sanoo ilmoittaneensa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen istunnossa, että lainvastaisuutta koskeva väite esitetään niiden jo esitettyjen syiden lisäksi, joihin väite epäyhdenvertaisesta kohtelusta perustuu. Tästä seuraa selkeästi, että EY 241 artiklaan viittaamisen tarkoituksena on ollut saada esitettyihin kysymyksiin ratkaisu siinäkin tapauksessa, että kanne olisi nostettu myöhässä.

102 Komissio vetoaa siihen, että lainvastaisuutta koskevan väitteen hylkääminen on asianmukaisesti perusteltu valituksenalaisen tuomion 35–37 kohdassa.

b) Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

103 Toisen valitusperusteen otsikko, sellaisena kuin se on valittajan oikeudenkäyntikirjelmissä, merkitsee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvostelemista perusteluvelvollisuuden laiminlyönnistä, kun se on hylännyt EY 241 artiklassa tarkoitetun lainvastaisuutta koskevan väitteen. Kuitenkin valituskirjelmän 123–125 kohdasta ilmenee, että todellisuudessa valittaja riitauttaa kyseisen hylkäävän ratkaisun perusteltavuuden. Valittaja on sitä mieltä, että hänen kanteensa täytti valituksenalaisen

tuomion 35 kohdassa mainitut tutkittavaksi ottamisen edellytykset, toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut.

104 Oikeuskäytännössä on jo katsottu, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on jätettävä tutkittavaksi ottamatta sille esitettyyn kanteeseen sisältyvä vaatimus, jos tämän vaatimuksen perustana olevat olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat eivät käy johdonmukaisella ja ymmärrettävällä tavalla ilmi kanteen tekstistä, sillä tällaisten seikkojen puuttumista kanteesta ei voida korjata niiden esittämisellä suullisessa käsittelyssä (ks. asia C-214/05 P, Rossi v. SMHV, tuomio 18.7.2006, Kok., s. I-7057, 37 kohta).

105 Nyt käsiteltävässä tapauksessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 36 kohdassa todennut, että valittaja oli pelkästään maininnut lainvastaisuusväitettä koskevan kanneperusteen kirjelmissään erittäin abstraktilla tavalla ilmoittamatta tarkalleen, miten yhdenvertaisuusperiaatetta olisi hänen väittämällään tavalla loukattu.

106 Valittaja ei kuitenkaan ole esittänyt unionin tuomioistuimessa mitään sellaisia perusteluja, jotka voisivat osoittaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitettyyn kanteeseen olisi vastoin kyseisen tuomioistuimen käsitystä sisältynyt täsmälliset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, jotka tukevat esitettyä lainvastaisuusväitettä, eikä istunnossa esitetyllä lausumalla, jonka mukaan ensimmäisen valitusperusteen tueksi esitetyt tosiseikat ja oikeudelliset seikat muodostavat myös lainvastaisuutta koskevan väitteen perusteen, ole tältä kannalta merkitystä, kuten tämän tuomion 104 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee.

107 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei siten ole tehnyt oikeudellista virhettä, ja toinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

B *Valitus oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen velvoittamisesta*

1. Asianosaisten lausumat

108 Valittajan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen ja perustellut ratkaisunsa virheellisesti velvoittaessaan hänet korvaamaan komissiolle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut. Koska nimittäin kansallista asiantuntijaa on yhtäältä pidettävä komission toimihenkilönä, yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan yleistä määräystä ei olisi tullut soveltaa tässä tapauksessa, ja toisaalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole esittänyt niitä syitä, joiden vuoksi kansallisen asiantuntijan oikeudellinen asema ei olisi sama kuin virkamiesten ja toimihenkilöiden tai ainakin siihen rinnastettava, vaikka tähän seikkaan oli nimenomaisesti vedottu.

109 Esitettyjen kysymysten uutuus ja oikeudellinen ongelmallisuus sekä komission omaksuma pitkäaikainen käytäntö ovat lisäksi sellaisia poikkeuksellisia syitä, joiden vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi tullut työjärjestyksensä 87 artiklan 3 kohdan mukaisesti velvoittaa komissio vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

110 Komissio vetoaa siihen, että koska valittaja oli kansallinen asiantuntija, jonka asema eroaa selvästi komission virkamiesten ja toimihenkilöiden asemasta, oikeusriita kuului EY 230 artiklan soveltamisalaan eikä oikeudenkäyntikuluista komission virkamiehiä tai toimihenkilöitä koskevissa asioissa annettuja määräyksiä siten ollut sovellettava. Oikeudenkäynnissä ei myöskään ole ilmennyt mitään poikkeuksellista syytä, jonka vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella olisi ollut aihetta määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan.

2. Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

111 On syytä muistuttaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan toisen kohdan perusteella ”muutosta ei voida hakea vain oikeudenkäyntikulujen määrän osalta tai siltä osin, kuka vastaa oikeudenkäyntikuluista”. Lisäksi oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että silloin, kun kaikki muut valitusperusteet on hylätty, oikeudenkäyntikuluja koskevan ratkaisun väitettyyn virheellisyyteen kohdistuva vaatimus on mainitun määräyksen mukaan jätettävä tutkimatta (ks. mm. asia C-396/93 P, Henrichs v. komissio, tuomio 14.9.1995, Kok., s. I-2611, 65 ja 66 kohta; yhdistetyt asiat C-302/99 P ja C-308/99 P, komissio ja Ranska v. TF1, tuomio 12.7.2001, Kok., s. I-5603, 31 kohta sekä asia C-301/02 P, Tralli v. EKP, tuomio 26.5.2005, Kok., s. I-4071, 88 kohta).

112 Tästä seuraa, että koska kaikki muut valittajan esittämät valitusperusteet on hylätty, oikeudenkäyntikulujen korvausvelvollisuutta koskeva viimeinen valitusperuste on jätettävä tutkimatta.

**VI Oikeudenkäyntikulut**

113 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan, jota saman työjärjestyksen 118 artiklan nojalla sovelletaan valituksen käsittelyyn, mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Claudia Gualtieri on hävinnyt asian ja komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, hänet on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

**1) Valitus hylätään.**

**2) Claudia Gualtieri velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Allekirjoitukset